

Justyna Majchrowska

Uniwersytet Rzeszowski

Komentarze użytkowników portalu Pudelek.pl, czyli o kreatywności leksykalnej i graficznej w komunikacji internetowej

Możliwość dodawania komentarzy pod artykułami publikowanymi w różnych portalach internetowych jest najszybszym sposobem wyrażenia opinii, emocji czy uczuć przez użytkowników sieci. Liczba postów-komentarzy może stanowić wymierny wskaźnik poziomu uwagi odbiorców [Kita 2014: 17], a treści w nich zawarte mogą być traktowane jako informacja zwrotna dla nadawców tekstu¹. W źródłach leksykograficznych komentarz to: „uwaga na temat kogoś lub czegoś, najczęściej krytyczna lub złośliwa” [SJPI²], natomiast *komentować* oznacza „omawiać coś, tłumaczyć na swój sposób; też: krytykować” [Sobol 1996: 339]. Komentowanie w portalu internetowym może przybierać synchroniczną lub asynchroniczną formę komunikacji [Wallace 2003: 12–14] w zależności od momentu dołączenia do konwersacji. Użytkownicy/czytelnicy wyrażają swoje opinie natychmiast lub z kilkugodzinnym, nawet kilkudniowym

¹ Opinie mogą dotyczyć warsztatu pisarskiego dziennikarza/osoby piszącej tekst z uwzględnieniem aktualności i rzetelności przedstawianych zdarzeń.

² *Komentarz* [hasło], [w:] <https://sjp.pwn.pl/sjp/komentarz;2472578.html> [dostęp: 11.04.2018]. Wszystkie leksemy oznaczone SJPI pochodzą ze strony internetowej *Słownika języka polskiego PWN*. Celem niezaciemniania wywodu zostało podane główne źródło.

opóźnieniem od ukazania się nowego artykułu. Umieszczane na stronie posty-komentarze, bez względu na swój gatunek – jak twierdzi Jan Grzenia – wykazują właściwości typowe dla mówionej odmiany języka, tj.: dialogowość, spontaniczność i kolokwialność [Grzenia 2006: 97–107]. Taki tekst zapisany, który posiada cechy oralne i typowe dla internetu, Eugeniusz Wilk określa terminem *telepiśmienność* [por.: Wilk 2000: 28]. Pojęcie nawiązuje do myśli Waltera Jacksona Onga dotyczącej wtórnej oralności, polegającej na łączeniu mowy z elektroniką [Ong 1992: 182].

Współczesne przekazy internetowe, co potwierdza Urszula Żydek-Bednarczuk, analizując teksty w internecie i jego wyznaczniki, sytuuje się między I i II fazą *telepiśmienności*³ w związku z odejściem „od linearności na rzecz interaktywności, interakcji i nielinearności” w aktualnych formach przekazów elektronicznych [por. Żydek-Bednarczuk 2003: 5]. Stąd w komunikacji internetowej istotna jest szczególnie hipertekstowość, umożliwiająca nielinearne odczytywanie tekstów, a także hierarchiczność, ujawniająca się w schemacie: pytanie – odpowiedź. Następnie automatyzacja, która odnosi się do technicznych środków wykorzystywanych w procesie konstruowania tekstu (skróty klawiszowe – szybkie kopiowanie i wklejanie tekstu czy przytrzymywanie klawiszy na klawiaturze – zwielokrotnianie liter, całych wyrazów). Właściwość ta jest powszechnie stosowanym środkiem ekspresji. Innymi wyróżnikami komunikacji internetowej są dynamiczność i globalność, z których pierwsze pojęcie odnosi się do możliwości natychmiastowej aktualizacji treści, w tym poprawienia wszelkich błędów w tekście, a drugie do uczestnictwa w konwersacji nieograniczonej ani miejscem ani czasem. Użytkownicy sieci, przystępujący do dialogu, mają obowiązek respektowania konwencji obowiązujących w konkretnej społeczności internetowej, brak dostosowania się może stać się

³ Wszystkie fazy chronologicznie to: oralność pierwotna, piśmienność, piśmienność oparta na alfabecie, piśmienność bezgłosna, piśmienność druku, *telepiśmienność* – faza 1, *telepiśmienność* – faza 2 [por. Żydek-Bednarczuk 2003: 5; Wilk 2000: 28].

przyczyną wykluczenia z dyskusji. Wszystkie powyższe dominanty wpływają na język użytkowników sieci [Grzenia 2006: 97–119].

Niniejsza analiza obejmuje wypowiedzi opublikowane na portalu internetowym Pudelek.pl. Wyekszerpowany materiał to 2053 komentarze użytkowników portalu zamieszczone pod artykułem *Internauci krytykują Lewandowską za latanie „prywatnym samolotem”*. Anna: „WYTAK SERIO?”⁴. Artykuł został umieszczony na stronie 10 kwietnia 2018 roku i stanowi opis reakcji internautów na zdjęcie Anny Lewandowskiej, która przed wylotem do Werony na sesję zdjęciową marki, której jest ambasadorką, znajduje się wraz z córką przed samolotem i pokazuje dłonią znak zwycięstwa⁵. Sytuacja ta została opisana przez redaktorów/osoby piszące treści na stronie Pudelek.pl w sposób jednostronny, co uwidacznia się już w pierwszej części artykułu za pomocą leksyki wartościującej negatywnie. Wykorzystane formy to: „udało [...] się, dorobił się, pławi się, roześmiana” (na zdjęciu Anna jest tylko uśmiechnięta), „pochwaliła się” czy „karateczka”. Tekst kończy się dwoma pytaniami. Pierwszym stanowiącym cytaty słów Lewandowskiej: „Wy tak serio?”, i drugim od redakcji: „Rozumiecie, dlaczego Ania wzbudza aż tyle negatywnych emocji?”

Celem analizy jakościowej, prowadzonej w ramach niniejszego artykułu jest przedstawienie leksykalnych i graficznych modyfikacji pisowni w komentarzach, dodawanych przez użytkowników sieci, wraz z pragmatycznojęzykowym uzasadnieniem. Dodane posty (teksty-opinie) stanowią reakcję słowną na artykuł (tekst-matkę) [Taras 2004: 44]. Dla Bożeny Taras i Katarzyny Wyrwas netlog to gatunek wtórny, w którym występują właściwości monologu, dialogu i polilogu [Taras 2004: 44; Wyrwas 2004: 54]. Wszystkie komentarze są opatrzone pseudonimami użytkowników, w większości to *nicki* opisane leksemem „gość”, podkreślające anonimowość

4 Wszystkie cytowane fragmenty przytoczone są w oryginale w celu zilustrowania rzeczywistej strony formalnej.

5 Por.: <https://www.instagram.com/p/BhV7tA8FZ4J/?hl=pl&taken-by=annalewandowskaphba> [dostęp: 11.04.2018].

odbiorców. Nieliczne odnoszą się prawdopodobnie do cech osób piszących, ulubionych liczb, wyznawanych wartości czy prawdziwych lub zmodyfikowanych imion czytelników, biorących udział w dyskusji. Oto przykłady: „Ekologicznie”, „Iwa”, „12”, „Hello”, „Stara baba”, „MYSZA”. Interesującym przykładem jest podpis: „trzym sie Anka” i „olej hej”, który stanowi swoisty tytuł wypowiedzi użytkownika – „odezwę do Lewandowskiej”. Użytkownicy portalu mają możliwość dodania swojej opinii za pomocą formuły „dodaj komentarz”, umieszczonej pod głównym tekstem lub „skomentuj”, dostępnej na *layout*ie portalu zaraz przy zwiastunie artykułu.

Wypowiedzi te można podzielić na trzy grupy:

1. komentarze, skierowane do redaktorów/portalu, w których czytelnicy wyrażają swoje zdanie na temat wybranej treści. Najczęściej są to posty o charakterze krytycznym, wskazujące błędy popełnione przez autora tekstu, m.in.: językowe, ortograficzne, logiczne czy wskazujące na brak obiektywności redaktora. Oto przykłady: „Co za bzdury”; „I Pudlu ona ma 29 lat a nie 34”; „Ona nie ma 34 lat pudlu!”; „Cholera pudlu Lewa jest starsza ode mnie o 2 lata... mam 27 lat – dodaliście jej trochę wieku ale jesteście ukasliwi...”. Komentarze dotyczące wieku Lewandowskiej stały się przyczyną aktualizacji opublikowanego artykułu;
2. komentarze skierowane do bohaterki artykułu, składające się z bezpośredniego zwrotu do Lewandowskiej. Dodane posty to akty mowy typu komisywnego i ekspresywnego [Levinson 2010: 278]: „Pani Aniu nich się Pani nie przejmuj idiotami, ludźmi, którzy czekają na kolejne 500+, bo im się należy (czyżby?), tylko, że z siebie nie dają nic społeczeństwu, zwykle mierzoty i tyle; Pomysl tylko dziiewczyno Ile ten samolot potrzebuje paliwa by cie przewiesc z jednego do drugiego miejsce, gdzie tu mowa o ichronie środowiska”;
3. komentarze skierowane do komentujących, pobudzające innych użytkowników do dyskusji. Konsekwencją powstałych replik dialogowych jest tworzenie się środowiskowych lub socjolektalnych odmian języka [Grzenia 2006: 119]: „Jak chcą to mogą te pieniądze nawet spalić w piecu. Nie ukradli ich lecz zarobili

legalnie. Tępe «madki» tego nie rozumieją. Tylko «dej mie bo mam hora curke/tatę/brata». Już mnie zaczyna w****ac ten najazd na lewandowskich. Weź się jeden z drugą do roboty a nie siedzisz na necie i biadolisz jak to źle się żyje !!!!!; To nie oglądaj Jej! Nie przymusowe!”

W toku analizy jakościowej zostały zauważone liczne błędy zapisu, których celowość nie jest umotywowana. Formy te występują najprawdopodobniej jako wyraz nieznamomości reguł pisowni. Z uwagi na dużą frekwencję występowania niepoprawnych form w materiale egzemplifikacyjnym zostały wyliczone te, które raziły w największym stopniu. Szczególnie są to:

1. błędy ortograficzne, w tym niewłaściwe użycie liter w zapisie oraz niepoprawna pisownia łączna i rozdzielna, a także złe użycie łącznika oraz wielkiej i małej litery na początku zdań, wyrazów, co widać w egzemplifikacji: „Prawda jest taka, że gdyby nie **pospulstwo**, które ogląda mecze i płaci za to [...]”; Bo jest **pruzna** mając pieniądze zapomina się o dobrych manierach; [...] bo nie mam **wogole** żadnych pieniędzy [...]; **stachurska** jak chcesz latać to zamień samolot na miotłę ...pasuje jak ułał do takiej **baby jagi** jak TY!!!!!!!”;
2. błędy interpunkcyjne, które uwidaczniają się w niepoprawnym lub zbędnym użyciu znaków przestankowych oraz braku ich stosowania, np.: „Lewandowski zarabia 200tysiecy złotych dziennie a jego żona i córka ma lecieć rayanerem????? Czasem by się ludzie zastanowili co piszą bo zazdrość im rozum odbiera! Myslicie że Kulczyk czy Kwasniewska to czym latają wizzair?? Widział ktos kiedyś Kwasniewskich w locie???; w koncu lewy milioner więc może sobie na to pozwolić szczeniara; (...) A NIE JEJ SIE UCZEPILISCIE”.

Użytkownicy portalu przejawiają dużą świadomą i nieświadomą kreatywność leksykalną i graficzną. Do językowych form należą modyfikacje związków frazeologicznych, na przykład: „[...] dodatek w postaci szczęścia a Ani **odbija sodowka...**, Szpan musi być! Dobrze że nie wszystkim żona sportowców tak **sodowka odbija**”. Wytluszczone fragmenty są przykładem redukcji fragmentu

spetryfikowanego połączenia leksykalnego, którego celem może być wywołanie zaskoczenia lub stanowi efekt spowodowany nieznajomością poprawnej formy. Zapis **żona** w kontekście całej wypowiedzi [poprawna forma brzmi „żonom” – dop. J.M.] może stanowić potwierdzenie przypuszczalnej nieznajomości zasad związanych, zarówno z normami ortograficznymi, jak i leksykalnymi przez użytkownika sieci. Poprawna forma: woda sodowa uderza, uderzała kogoś do głowy – „ktoś staje się zrozumiarty z powodu osiągniętego sukcesu” [PSF⁶: 261] została użyta potocznie przy użyciu leksemu **sodówka** [SJPI]. Wśród dodanych komentarzy są również takie, w których frazeologizm zmieniono wskutek redukcji lub wymiany komponentu. Zabieg ten potwierdzają poniższe przykłady:

– „...troszeczkę Lewandowskiej **woda sodowa uderza do główki**, zabrać Roberta od niej i zostanie kimś niczym” – deminutywizacja leksemu głowa przez dodanie sufiksu *-ki* w celu podkreślenia ironii, kpiny i sarkazmu;

– „no ja jej nie lubię. Ten biedny piłkarz zarobił tę kasę, a jej po prostu coś **buzuje**, chyba **woda sodowa**” – uderza/uderzała zastąpione wyrazem buzuje „palić się dużym płomieniem” [SJPI] jako wyraz wzmocnienia.

Interesująca formą jest kontaminacja dwóch związków frazeologicznych: woda sodowa uderza, uderzyła kogoś do głowy + coś kogoś strzela do głowy „kogoś nagle nasuwa się jakaś myśl, jakiś szalony, nierozsądny pomysł” [PSF: 59]: „Typowy przykład osoby kiedyś biednej a teraz bogatej. **Woda sodowa strzeliła do głowy**”.

Z uwagi na ograniczoną ilość miejsca poniżej zostały wyliczone inne reprezentatywne przykłady modyfikacji frazeologicznych, mianowicie:

– „Ludzie z natury są wścibscy, ale bez sensu **zaglądać komuś do portfela**. Kogoś stać to lata prywatnym samolotem. Też bym latała zamiast się **kisić w pociągu albo siedzieć w starym samolo-**

6 Objaśnienia związków frazeologicznych pochodzą z *Praktycznego Słownika Frazeologicznego* [2003] – w skrócie PSF i *Słownika Frazeologicznego Języka Polskiego* [1985] oznaczonego SFJP.

cie z pijanymi pasażerami wracającymi z wakacji. :D Poza tym Lewandowska pomaga ludziom, więc nie jest dla mnie próżną kobietą. Całej kasy przecież nie odda” – (komentarz skierowany do innego internauty). Frazeologizm: zaglądać do kieszeni „przesadnie interesować się czyimiś dochodami” [PSF: 88] + zmiana komponentu kieszeń na portfel; kisić się/smażyć się we własnym sosie „tkwić ciągle w tym samym miejscu” [SFJP: 163] + pociąg lub stary samolot;

– „**Ptasia twarz, ptasi mózg**. Pcha się do mediów a nawet wyповідаć się nie umie” – post wystosowany w kierunku Lewandowskiej. Ptasi mózdzek – „ciasny, płytki, ograniczony, umysł; ktoś o takim umyśle” [PSF: 132] + twarz i mózg.

Inny przykład kreatywności użytkowników portalu to dodanie nowego znaczenia do leksemu **dołować**, najwyraźniej zaczerpniętego z zestawienia – „być w dołku”. Przykład tej neosemantyzacji to:

– „A ja myślę że to może **dołować** że jeden ma wszystko a drugi musi zebrać na leczenie.. a niby wszyscy ludzie są równi... A to nieprawda jest...a On tylko kopie piłkę...” – modyfikacja frazeologizmu być w dołku – „potocznie mieć kłopoty, przykrości; być smutnym, zniechęconym” [PSF: 42], leksem **dołować** oznacza „dokuczać komuś, odbierać chęć działania, wpędzać w kompleksy” [SJPI]. Inną formą jest połączenie dwóch zwrotów: być w dołku/ dołować + ronić, wylewać krokodyle łzy w znaczeniu „współczuć komuś nieszczerze, udawać współczucie” [PSF: 120] + komponent zaczerpnięty z nazwy nabożeństwa religijnego (*Gorzkie żale*) w celu intensyfikacji: „Właśnie. Nie zazdroścmy innym. Bądźmy tak jak oni. Trzeba mieć dużo samozaparcia i talent. A zazdroścnicy tego nie mają i nigdy nie dojdą do takich pieniędzy. Ale trzeba się cieszyć życiem a nie **dołować się wylewając żale** w stosunku do innych”.

Grażyna Majkowska, analizując język mediów, zauważa, że „[m]asowe media są głównym dostarczycielem neologizmów i okazjonalizmów tak leksykalnych, jak i frazeologicznych” [Majkowska 2000: 238], których celem jest zaskakiwanie, zwracanie na siebie uwagi czy szokowanie. Komentarze użytkowników jako składowa netlogu, tj. rozmowy w sieci [por. Majchrowska 2015a: 208–216] są częścią przekazów medialnych o charakterze publicznym, stąd

zasadne jest analizowanie języka/pisowni użytkowników analogicznie do języka/pisowni dziennikarzy/osób piszących w portalach internetowych.

Leksyka stosowana przez czytelników to szczególnie słownictwo stylu potocznego typu: **rzygać** (34⁷) – „mieć czegoś dosyć, czuć do czegoś wstręt” [SJPI]; **hajs** (16) – „pieniądz szeroko rozumiane” [SJPI]; **szastał** (10) – „wydawać pieniądze bez zastanowienia” [SJPI]; **palnąć** (3) – „zrobić, powiedzieć coś śmiało, bez namysłu” [SJPI]; **sfiksować** – „zwariować” [SJPI]; **porypani** – „człowiek niespełna rozumu” [SJPI]. Szczególnie przykuwa uwagę zwrot wytluszczony w poniższym przykładzie: „co zarobili to ich ... jedni jeżdżą bentleyami od bezdomnych inni latają samolotami za pieniądze które zarobili a **cebulaki sie czepiajo**” – leksem **cebulak** został użyty na oznaczenie typu człowieka, pochodzącego ze wsi i przepełnionego zazdrością i zawiścią [SMI⁸]; z kolei wyraz **czepiajo** to stylizacja na gwarę. Autor tekstu stosuje powyższe wyrażenie w celu intensyfikacji swojej wypowiedzi, pozornej chęci zrozumienia komunikatu przez osoby pochodzące ze wsi. Zabieg jest stosowany w funkcjach rozrywkowej czy ośmieszenia lub zabawy z innymi użytkownikami. Oto podobny przykład wzmocniony wulgaryzmem: „Polacy to jednak nieprawdopodobne bydło. Jak można być taka k***a żeby z pretensjami wyskoczyć ze ktos na mamusię nie chciał dać a lata prywatnym samolotem? Co ja obchodzi twoja bieda kobieto. Na biednych i chorym przeznaczają ile chcą. Bezcelność sięgająca zenitu. **Cebulak cholerny**. Załóż sobie zbiorke w necie i czekaj na odzew”.

Jak widać w komentarzach użytkowników wielokrotnie pojawia się wulgaryzacja, np.: „Dokładnie! Jakbym miała tyle hajsu, też bym latała prywatnym. Choćby sobie **dupę podcierali** dwusetkami, to ich pieniądze i mogą sobie robić z nimi co chcą”. Większą często-

7 Liczba w nawiasie jest przedstawieniem częstotliwości użycia wymienionych leksemów przez użytkowników portalu.

8 Por.: *Cebulak* [hasło], [w:] <https://www.miejski.pl/slowo-cebulak> [dostęp: 12.04.2018].

tliwość wykazuje jednak kamuflowana wulgaryzacja, której użycie jest sposobem ukrycia przed administratorami serwisów lekceważenia regulaminów lub netykiety z zachowaniem ekspresywności wypowiedzi. Wśród form tuszowania nieprzyzwoitych wyrazów występuje stosowanie niestandardowych skrótów, skrótowców stanowiące kreatywność zarówno leksykalną, jak i graficzną. Może to być również forma przyspieszenia komunikacji przez zmniejszenie liczby zapisywanych znaków, np.: „No co wy chyba nie myśleliście, że oni latają zwykłymi samolotami przecież to gwiazdy, że **jprdl**; [...] **JPDŁ** a do łaski co napisała, że na pomoc czekała i nic -tu głupia c...po [...]. Ponadto stosowanie asterisków w celu eufemistycznym [Grzenia 2006: 121]: „Do wszystkich zawistnych polaków którzy **zapięp***ja** za grosze. Weźcie wyjedźcie za granice na **cholere** mieszkacie w tym syfie?; ja **p*****le...** znowu o tej idiotce...”. Sporą grupę stanowią też zamiany znaków podobnych graficznie (u-v, s-\$), wprowadzanie dodatkowych liter, w tym ich zwielokrotnienie, wprowadzanie wielokropków wewnątrzwyrazowych.

Oto reprezentatywne formy: „lec w **pisdu** i nie wracaj ty **tępa szmato** i **pieyrdolony** nierobie potrafiacy jedynie żreć i **\$rac!** **chvj** ci w oczy!; To jest świetna dziewczyna, która nie siedzi na **do-ooóóópie** i pachnie (a mogła by) tylko ciężko pracuje! Jest szczęśliwą żoną, matką, ładna, zgrabna i...wszyscy życiowi frustraci nie mogą tego znieść. Pozdrowienia dla pani Anny!; W **d.** wejdz Lewandowskiej to ci da autograf; Ania nie przejmuj się! !!!Mniej to centralnie w **dup....ie.** (...); w **d***e** się poprzewracało.....”.

Ekspresywność swoich wypowiedzi użytkownicy portalu podnoszą przez stosowanie emotikonów, wykrzykników i niestandardowych form zapisu. Elektroniczne buźki [Sokół 2004; Filip 2004: 141] są obecnie nieodzownym elementem komunikacji językowej. Zastępują emocje od radości⁹ przez smutek po gniew. Użycie min jest formą skrócenia wyrażenia emocji do maksimum. Z kolei ich

⁹ Kwestia leksykalnego i graficznego wyrażania radości w portalu internetowym została omówiona w innym artykule [por. Majchrowska 2015b].

powielanie służy intensyfikacji konkretnych emocji. W wypowiedziach użyte zostały takie emotikony, takie jak: „:-), :), :))) , :D, ;-D, :*, ;-p;-p;-p oraz jednorazowo znak ;/ na oznaczenie smutku: (...) no ale ok na leczenie nie miała na samolot ma jej sumienie. ;/”.

Zwielokrotnianie znaków interpunkcyjnych oraz liter jest graficzną formą ekspresji użytkowników, jak twierdzi Grzenia, zastępując okrzyk lub krzyk. Zabieg ten jest rezultatem powtarzalności klawisza klawiatury [Grzenia 2006: 120]. Oto przykład: „zazdrości tyle pracuje zarabia pewno ma sama oddać wszystko żeby lenie i nieroby miały równo z nią jeden ma kasę drugi nie jeden zęby proste drugi krzywe taki świat jeden ma więcej szczęścia drugi mniej a jak sie nie podoba komuś niech nie czyta można słuchać radia **maryjaaaaaaaaaaaaa**; **Bosheeeeeeee** ma kasę to lata !!!!!!! Jesli miałabym tyle kasy to latałabym dwoma samolotami Ja a moja torebka w drugi samolocie”.

Kreatywność graficzna użytkowników odzwierciedla się w częstym stosowaniu wersalików jako substytutu krzyku, podniesionego głosu [Grzenia 2006: 120–121] lub podkreślenia istotności konkretnych leksemów. Użytkownik pragnie w sposób ekspresywny podkreślić na co według niego inni użytkownicy powinni zwrócić uwagę. W egzemplifikacji: „YEBIE mi od ciebie PVDELKOWYM PIERDZIOCHEM, podesłę screena lewandowskiej, ma kasę i prawników którzy się tobą zajmą czubku; [...]nie jestem fanem LEWEGO ani jego ŻONY .ale jak czytam komentarze o obnoszeniu sie to mnie SZLAG TRAFIA -MAJĄ to WYDAJĄ- SWOJE nie WASZE !!!!!!!!!NIE UKRADLI i nie dostali za darmo !!!”.

Ostatnią formę stanowi pisemne oznaczenie reakcji niewerbalnych w funkcji emocjonalnej. Należą do nich zwroty onomatopieczne, których celem jest wyrażenie śmiechu, aprobaty lub dezaprobaty. Sposoby zapisu, dotyczące wyrazów dźwiękonaśladowczych, jak twierdzi Mirosław Bańko powinny być oceniane na: „skali trafne – nietrafne albo sugestywne – niesugestywne (czy też mniej sugestywne)”¹⁰. Istotny jest zatem kontekst użycia, który decyduje

¹⁰ M. Bańko, *dryn czy dryń?*, [w:] <https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/dryn-czy-dryn;8720.html> [dostęp: 14.04.2018].

o sposobie zapisu, niekiedy motywowany kolejnością dodania treści. W analizowanym materiale z każdym kolejnym zdaniem lub komentarzem radość/śmiejch jest intensyfikowana przez wydłużanie, zwielokrotnianie połączeń literowych typu *ha*. Autor komentarza wyśmiewa wpisy innych użytkowników i wraz z kolejnymi słowami pokazuje swoje zwiększające się rozbawienie. Oto przykład:

– „A prosiłam o pomoc na leczenie mamy i cisza, a tu samolot!”
hahaha a ja prosiłam Papieża o wizyte prywatna nic zaprosiłam Kaczynskiego na kawę i nic ... jaki ten świat ku... niesprawiedliwy – „To są jakieś żarty?! Kim pani jest, że lata pani prywatnym samolotem?” Osoba która na to stac, a co ma do tego „kim Pani jest ze lata prywatnym samochodem” ... no tak A KIM PANI JEST ZE JEZDZI PANI MALUCHEM prosze w tej chwili zmienić na BMW bo jak widzę malucha to aż mnie odpycha, nie podoba mi się proszę zmienić **hahahah** nie no ... masakra jakas! **hahahahah** Ania - nie przejmuj się widzisz że dewoty piszą. Dalej inne ciekawe formy onomatopeiczne w tej funkcji: Ale jak czytają Greya to **lohooho!** **Ła!** Ma własny samolot!, Radwańska skromna....?; **Bhhaaa**, A bajki o biednej rodzinie **pfff** większość z nas pochodzi z takich rodzin; **Hhahaha**..jesteśmy narodem zazdrosnym I zasciankowym więc stąd te komentarze; [...] Ale wtedy i tak będą **BE** i **FE** bo za mało dali”. Wyrażanie emocji niewerbalnych jest modyfikowane za pomocą przedstawień literowych wewnątrz wyrazów, dodawania spółgłosek/zbitków literowych wzmacniających np. naśladujących dźwięki powstające podczas śmiechu. Zgromadzony materiał egzemplifikacyjny pokazuje różnorodność leksykalnych i graficznych form wyrażania emocji w komunikacji internetowej. Użytkownicy sieci tworzą liczne modyfikacje – świadomie lub nieświadomie – w celu trafnego pokazania uczuć/emocji, jakie im towarzyszą w związku z odczytanym tekstem (artykułem lub innym komentarzem). Emocjonalność jest implikowana wprost, dosadnie lub za pomocą modyfikacji związków frazeologicznych z użyciem środowiskowego słownictwa – głównie potocznego. Liczne błędy językowe wskazują na nieprzemyślany sposób wyrażania radości, gniewu, rozczarowania, często sugerujące publikowanie w afekcie bez ponownego odczytania całości treści. Zauważalne jest jednak, że

te proste kontaminacje językowe oraz graficzne i/lub interpunkcyjne są bardziej sugestywne i trafniej odczytywane. Dążenie do skrótowości, zmiany znaczeń wyrazów, modyfikacje frazeologiczne czy potoczycja języka, dopuszczalne w komunikacji *interface to interface*, nie są wzorcowym przykładem porozumiewania *face to face*, których stosowanie może skutkować trudnością w sposobie ukazywania emocji lub komunikacji międzyludzkiej, szczególnie wśród współczesnej młodzieży.

Bibliografia

- Filip G. [2004], *Gadu-gadu o strukturze i języku młodzieżowych rozmów w Internecie*, „Zeszyty Naukowe UR 19. Seria Filologiczna. Dydaktyka”, nr 3, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów.
- Grzenia J. [2006], *Komunikacja językowa w Internecie*, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa.
- Kita M. [2014], *Słowa magnesy. O (nie)przewidywalnym efekcie skupiania uwagi odbiorcy na słowie w dyskursie publicznym (medialnym)*, [w:] *Słowa we współczesnych dyskursach*, Jachimowska K., Kudra B., Szkudlarek-Śmiechowicz E. (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Levinson S.C., 2010, *Pragmatyka*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Majkowska G. [2000], *O języku mediów*, [w:] *Dziennikarstwo i świat mediów*, Bauer Z., Chudziński E. (red.), Universitas, Kraków.
- Majchrowska J. [2015a], *O języku i strukturze netlogu na podstawie portalu pudelek.pl*, [w:] *Médiá a text 5*, Bočák M., Regrutová L., Rusnák J. (eds.), „Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove”, Prešov 2015, s. 216–225.
- Majchrowska J. [2015b], *Leksykalne i graficzne wyrażanie radości na podstawie netlogu*, [w:] *Radość – aspekty językowo-kulturowe*, Filip G., Patro-Kucab M. (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów.
- Ong W.J., [1992], *Oralność i piśmienność. Słowo poddane technologii*, przekł. i wstęp Japola J., Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II, Lublin.

- Praktyczny Słownik Frazeologiczny* [2003], Puchalska I. (red.), Wydawnictwo Zielona Sowa, Kraków.
- Sokół M. [2004], *Emotikony. Wirtualne emocje*, Helion, Gliwice.
- Słownik frazeologiczny języka polskiego* [1985], Skorupka S. (red.), Wiedza Powszechna, Warszawa.
- Słownik języka polskiego PWN* [1996], Sobol E. (red.), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Taras B. [2004], *Anonim w Internecie, czyli o komunikacji incognito*, [w:] *Dialog a nowe media*, Kita M., Grzenia J. (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.
- Wallace P. [2003], *Psychologia Internetu*, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań.
- Wilk E. [2000], *Nawigacje słowa. Strategie werbalne w przekazach audiowizualnych*, RABID, Kraków.
- Wyrwas K. [2004], *Kilka uwag o dyskusji na forum internetowym*, [w:] *Dialog a nowe media*, Kita M., Grzenia J. (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.
- Żydek-Bednarczuk U. [2003], *Tekst w Internecie i jego wyznaczniki*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.

Źródła internetowe

- <https://www.instagram.com/p/BhV7tA8FZ4J/?hl=pl&taken-by=anna-lewandowskahlpba> [dostęp: 11.04.2018].
- <https://www.miejski.pl/slowo-cebulak> [dostęp: 12.04.2018].
- <https://www.pudelek.pl/> [dostęp: 12.04.2018].
- <https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/dryn-czy-dryn;8720.html> [dostęp: 14.04.2018].
- <https://sjp.pwn.pl/> [liczne hasła] [dostęp: 12.04.2018].